

Ons kenmerk
Z/148695-271486

**BESCHIKKING VAN
GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-BRABANT**

Plaats / datum
's-Hertogenbosch,
8 juli 2021

Op de op 14 juni 2021 ontvangen aanvraag van de Stichting Faunabeheereenheid Noord-Brabant, namens initiatiefnemer, om ontheffing op grond van artikel 3.3, van de Wet natuurbescherming voor het verjagen met ondersteunend afschot van roeken op twee percelen, gelegen aan de Zoutendijk en Zonzeelseweg te Hooge en Lage Zwaluwe, in de gemeente Drimmelen.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
namens deze,

De heer J.A.J. Lenssen,
Directeur Omgevingsdienst Brabant Noord

BESLUIT

Onderwerp

Op 14 juni 2021 hebben wij van de Stichting Faunabeheereenheid Noord-Brabant, Onderwijsboulevard 225, 5223 DE te 's-Hertogenbosch, namens initiatiefnemer een aanvraag ontvangen voor een ontheffing van de verboden genoemd in artikel 3.1, eerste en vierde lid, van de Wet natuurbescherming voor het verjagen met ondersteunend afschot van roeken op twee percelen, gelegen aan de Zoutendijk en Zonzeelseweg te Hooge en Lage Zwaluwe, kadastraal bekend gemeente Hooge en Lage Zwaluwe, sectie L, nummers 143 en 193, in de gemeente Drimmelen.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant besluiten,
gelet op de overwegingen die zijn opgenomen in dit besluit,
gelet op artikel 3.3, eerste en vierde lid, Wet natuurbescherming,
gelet op het belang van het voorkomen van belangrijke schade aan gewassen,
gelet op het op 13 juni 2017 goedgekeurde faunabeheerplan 2017-2023,
gelet op de Nota Faunabeheer Noord-Brabant (2017) en
gelet op de Beleidsregel natuurbescherming Noord-Brabant, eerste wijzigingsregeling (2017),

- I. aan de Faunabeheereenheid Noord-Brabant, Onderwijsboulevard 225, 5223 DE te 's-Hertogenbosch, de gevraagde ontheffing te weigeren, op grond van artikel 3.3, eerste lid, van de Wet natuurbescherming van de bepalingen als bedoeld in:
 - artikel 3.1, eerste en vierde lid, van de Wet natuurbescherming voor het verjagen met ondersteunend afschot en het verstoren van de:
 - **roek** (*Corvus frugilegus*);op twee percelen, gelegen aan de Zoutendijk en Zonzeelseweg te Hooge en Lage Zwaluwe, kadastraal bekend gemeente Hooge en Lage Zwaluwe, sectie L, nummers 143 en 193, in de gemeente Drimmelen.

Rechtsmiddelen

Bezwaar

Bezwaren tegen dit besluit kunnen binnen zes weken na de bekendmaking van dit besluit worden ingediend bij:

Het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Secretariaat van de hoor- en adviescommissie
Postbus 90151
5200 MC te 'S-HERTOGENBOSCH

Wij vragen u om op de linkerbovenhoek van de envelop het woord "bezwaarschrift" te vermelden.

Het bezwaarschrift moet zijn voorzien van een handtekening, naam en adres van de indiener, de dagtekening en ons kenmerk van het besluit. Ook dient u een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar gericht is en de gronden van het bezwaar hierin op te nemen.

Daarnaast vragen wij u vriendelijk om een kopie van dit besluit bij te voegen. Kunt u ons ook uw telefoonnummer geven? De provincie kan dan, mocht dit nodig zijn, u bellen om samen de beste aanpak van behandeling van uw bezwaarschrift te bespreken.

Meer informatie over de behandeling van bezwaarschriften vindt u op www.brabant.nl/bezwaar.

U kunt het secretariaat van de Hoor- en adviescommissie bereiken via telefoonnummer (073) 680 83 04, faxnummer (073) 680 76 80 en e-mailadres bezwaar@brabant.nl.

Voorlopige voorziening

Bovenstaand besluit treedt in werking, ook al wordt een bezwaarschrift ingediend. Het is daarom mogelijk om gelijktijdig met of na het indienen van een bezwaarschrift een zogenaamde "voorlopige voorziening" te vragen bij: de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Oost-Brabant, sector Bestuursrecht, Postbus 90125, 5200 MA 's-Hertogenbosch.

Een voorlopige voorziening is in feite het nemen van een tijdelijke maatregel, bijvoorbeeld het schorsen van het besluit gedurende de tijd die nodig is om de bezwaren te behandelen en daarop een besluit te nemen. Voorwaarde om zo'n voorlopige voorziening te vragen is, dat er sprake is van spoedeisend belang.

Voor het vragen van een voorlopige voorziening is griffierecht verschuldigd.

INHOUDSOPGAVE

Besluit	2
Inhoudsopgave	4
Procedurele overwegingen	5
1.1 Aanvraag.....	5
1.2 Bevoegd gezag.....	5
1.3 Reguliere voorbereidingsprocedure	5
1.4 Ontvankelijkheid.....	5
1.5 Overige regelgeving.....	5
Inhoudelijke overwegingen	6
1. Wettelijk kader – Wet natuurbescherming	6
2. Onderbouwing aanvraag	7
3. Overwegingen.....	7
4. Conclusie	9
Kennisgeving Wet Natuurbescherming.....	10

PROCEDURELE OVERWEGINGEN

1.1 Aanvraag

Op 19 april 2021 heeft de Stichting Faunabeheereenheid Noord-Brabant (verder: FBE) namens de grondgebruiker een aanvraag ingediend voor een ontheffing voor het verjagen met ondersteunend afschot van knobbelzwanen op twee percelen, gelegen aan de Hamseweg te Hooge en Lage Zwaluwe, kadastraal bekend gemeente Hooge en Lage Zwaluwe, sectie L, nummers 143, 193 en 194.

De ontheffing wordt aangevraagd op grond van het belang genoemd in artikel 3.3 vierde lid onder b, van de Wet natuurbescherming (verder: Wnb), het belang “ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren”.

Voor de onderbouwing van de aanvraag verwijst de aanvrager naar de aanvraag. De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van datum afgifte tot en met 31 mei 2021.

1.2 Bevoegd gezag

Gedeputeerde Staten (verder: GS) kunnen op basis van artikel 3.3, eerste lid, ontheffing verlenen van een of meer van de verboden als bedoeld in het artikel 3.1, eerste en vierde lid van de Wet natuurbescherming ten aanzien van vogels van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van hun nesten, rustplaatsen of eieren. De knobbelzwaan is een soort als bedoeld in artikel 3.1, eerste lid, van de Wnb.

1.3 Reguliere voorbereidingsprocedure

In deze procedure wordt de reguliere voorbereidingsprocedure overeenkomstig het bepaalde in hoofdstuk 4 van de Algemene wet bestuursrecht toegepast.

1.4 Ontvankelijkheid

Na ontvangst van de aanvraag hebben wij deze getoetst op volledigheid. Wij zijn van oordeel dat de aanvraag voldoende informatie bevat voor een goede beoordeling van de gevolgen van de aangevraagde activiteit. De aanvraag is dan ook in behandeling genomen.

1.5 Overige regelgeving

Bij de beoordeling van deze aanvraag zijn andere aspecten dan faunabeheer op grond van de Wnb en de daarbij behorende regelgeving niet betrokken. Een toestemming op basis van andere wet- en regelgeving kan daarom aan de orde zijn.

INHOUDELIJKE OVERWEGINGEN

1. Wettelijk kader – Wet natuurbescherming

De roek is een in het wild levende vogel als genoemd in artikel 1 van de Vogelrichtlijn. Op grond van artikel 3.3, eerste lid, van de Wnb, kan ontheffing worden verleend van verboden als bedoeld in de artikelen 3.1, eerste en vierde lid, van de Wnb, ten aanzien van de roek, voor (onder meer) het opzettelijk verstoren en doden.

Een ontheffing wordt uitsluitend verleend, als is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

- a. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- b. Zij is nodig in het belang van “voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren”;
- c. De maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de betreffende soort.

1.1 Toetsing Nota faunabeheer

In deze Nota wordt het provinciaal beleid ten aanzien van beschermde soorten en het faunabeheer in de provincie nader uitgewerkt. Volgens de Nota hanteert GS als algemeen uitgangspunt bij faunabeheer het 'nee, tenzij' principe. Van de verbodsbepalingen uit de Wnb kan slechts onder voorwaarden worden afgeweken. Faunabeheer is een van deze uitzonderingen. Ontheffingen voor faunabeheer kunnen slechts worden afgegeven op basis van een door GS goedgekeurd faunabeheerplan. Dit plan moet voldoen aan de eisen uit de Wnb en de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant. Tevens moet dit plan voldoen aan de voorwaarden en uitgangspunten, zoals deze zijn vastgelegd in de Nota. GS hanteren het uitgangspunt dat, als het instrument vrijstelling niet volstaat of toepasbaar is, er bij voorkeur gebruik gemaakt moet worden van het instrument ontheffing. Een ontheffing wordt aan de FBE verleend. De FBE kan deze ontheffing in de vorm van een machtiging doorschrijven aan de gebruiker van de ontheffing. Verder volgt uit het beleid dat GS bij voorkeur alleen gebruik zullen maken van hun ontheffende bevoegdheid als deze ontheffing kan worden verleend aan de FBE voor gebieden waar belangrijke schade dreigt (meer dan € 250,- schade per geval). GS koppelen aan de ontheffingen een voorschrift dat er effectieve preventieve middelen moeten zijn geplaatst.

Bij de roek hanteren GS het uitgangspunt dat, alvorens zij een besluit tot ontheffing of een opdracht nemen er moet zijn voldaan aan een overtuigende onderbouwing. Bij monitoring behoeft de diersoort roek extra aandacht.

Beleidsregel natuurbescherming Noord-Brabant

De eerste wijzigingsregeling Beleidsregel natuurbescherming Noord-Brabant van 25 april 2017 geeft de afwegingskaders en voorwaarden voor het beheer van soorten in de provincie Noord-Brabant.

Het provinciaal beleid voor de roek is, dat er een incidentele ontheffing voor het verjagen met ondersteunend afschot mogelijk is ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen. Een ontheffing op voorhand kan worden verleend voor specifiek omschreven gebieden met concrete dreigende schade op basis van een faunabeheerplan van de FBE. Voor deze soort zal echter eerst inzicht moeten komen in het voorkomen en de aantallen, alsmede de omvang van de schade en overlast welke de soort veroorzaakt.

1.2 Faunabeheerplan 2017-2023

In hoofdstuk 7.26 van het faunabeheerplan wordt aangegeven dat roeken vooral schade veroorzaken in de fruitteelt vlak voor de oogst, alsook in maïs en granen in kiemend en jong gewas. De hoeveelheid schade vertoont een grillig patroon over de jaren en over de gewassen, maar is vanaf 2012/13 aanzienlijk lager dan daarvoor.

Het geregistreerde schadeniveau aan gewassen is vrij laag. Mede gezien de duidelijk dalende trend van de roek zijn ontheffingen voor aan verjaging ondersteunend doden vanwege schade aan gewassen niet langer noodzakelijk. Ontheffingen vanwege overlast of risico's voor de volksgezondheid kunnen nog wel noodzakelijk zijn.

De FBE zal geen ontheffingen meer aanvragen voor aan verjaging ondersteunend doden vanwege schade aan gewassen. Zo nodig wordt incidenteel ontheffing aangevraagd vanwege ernstige overlast of risico's voor de volksgezondheid.

2. Onderbouwing aanvraag

2.1 Nadere onderbouwing van de aanvraag

De grondgebruiker vraagt een incidentele ontheffing te verlenen voor het plegen van aan verjaging ondersteunend afschot van roeken ter voorkoming van ernstige schade aan maisplanten. De ontheffing wordt aangevraagd voor twee percelen jonge maisplanten nabij de Zoutendijk en Zonzeelseweg in Hooge en Lage Zwaluwe gemeente Drimmelen.

Op twee recent ingezaaide maispercelen wordt belangrijke schade aangericht door kraaiachtigen, waaronder roeken. Door de grondgebruiker zijn diverse preventieve maatregelen genomen zoals het plaatsen van vogelverschrikkers en een knalapparaat. Ook wordt op basis van de landelijke vrijstelling bestrijding van zwarte kraaien en kauwen uitgevoerd. Ondanks deze maatregelen blijven roeken terugkeren naar de percelen met het gevolg dat grote delen van de jonge planten worden uitgetrokken. De grondgebruiker verwacht meer dan € 600,- schade, omdat (een deel van) het perceel opnieuw moet worden ingezaaid, en gewasverlies door een latere start van de groeiperiode.

3. Overwegingen

3.1 Staat van instandhouding van de roek

De Staat van Instandhouding van de roek als broedvogel in Nederland is matig ongunstig (bron Sovon). De Staat van Instandhouding van de roek als niet-broedvogel in Nederland is zeer ongunstig (bron Sovon). (bron <https://www.sovon.nl/stats/soort/15630>).

De afname van roeken van elders is ook merkbaar in de trekmaanden maart en, vooral, oktober. Op trektelposten zijn de lange slierten trekkende roeken duidelijk zeldzamer dan enkele tientallen jaren geleden. Door vervolging en onopzettelijke vergiftiging (landbouwbestrijdingsmiddelen) was de Nederlandse stand rond 1970 op een dieptepunt, maar herstelde zich in de periode daarna. Vanaf ongeveer 2000 nemen de aantallen licht af, deels als gevolg van verstoring in verband met overlast en vermeende schade. Door verstoring neigen voorheen grote kolonies ertoe zich over meerdere locaties te verspreiden. De bijna 900 kolonies in Nederland bestaan meestal uit enkele tientallen tot een honderdtal nesten, de grootste tellen rond 1.000 nesten. Zo'n 80% van de Roeken broedt in Gelderland, Drenthe, Overijssel, Noord-Brabant en Friesland. Vestigingen in het westen van het land, in het verleden niet ongewoon, zijn momenteel schaars maar nemen weer toe.

3.2 Preventieve en alternatieve middelen

De ontheffing wordt aangevraagd voor enkele percelen mais. Door de grondgebruiker zijn diverse preventieve maatregelen genomen zoals het plaatsen van vogelverschrikkers, ophangen van dode kraaien en een knalapparaat. Ook wordt op basis van de landelijke vrijstelling bestrijding van zwarte kraaien en kauwen uitgevoerd. Op 21 juni 2021 is het perceel door ons bezocht en zijn de preventieve middelen waargenomen.

3.3 Wettelijke belangen

De ontheffing is aangevraagd ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren. Gelet op de ervaringen binnen de afgelopen beheerperiode van het faunabeheerplan 2017 - 2023, kan gesteld worden, dat regelmatig schade door roeken optreedt in landbouwgewassen.

jaar	getaxeerde roekenschade Noord-Brabant
2010	€ 29.596
2011	€ 16.732
2012	€ 10.528
2013	€ 5.418
2014	€ -
2015	€ 6.094
2016	€ -
2017	€ -
2018	€ 1.312
2019	€ -
2020	€ 14.866

Bron BIJ12 Faunafonds

In de afgelopen beheerperiode van het Faunabeheerplan zijn geen machtigingen verstrekt voor verjaging met ondersteunend afschot van roeken ter voorkoming van ernstige schade landbouwgewassen.

3.4 Beoordeling aanvraag

De aanvraag voldoet niet aan de wettelijke bepalingen en ons beleid. In de aanvraag is onvoldoende duidelijk gemaakt dat er kans is op schade aan mais, veroorzaakt door roeken.

Op 21 juni 2021 is het perceel door ons bezocht en zijn hier geen roeken op het perceel waargenomen. In de directe omgeving zijn enkele roeken waargenomen maar ook zijn er kraaien waargenomen. In de aanvraag is niet aangetoond dat er een aanzienlijke schade is opgetreden door roeken. Ook is niet ingegaan op de verhouding in schade door kraaien en roeken. Zwarte kraaien en kauwen mogen op grond van de landelijke vrijstelling het hele jaar bestreden worden.

Tevens is tijdens het veldbezoek waargenomen dat de maisplanten zich niet meer in het kiemstadium bevinden met het risico dat de plantjes worden uitgetrokken. De planten hadden inmiddels een hoogte bereikt van 30 - 50 cm. Hiermee is de kans op gewasschade door kraaiachtigen niet meer aanwezig en is er geen grond meer aanwezig een ontheffing te verlenen. Tevens is niet aangetoond dat de schadedrempel van € 250 overschreden zal worden.

Voorts is een ontheffing voor het doden van roeken strijdig met het lopende faunabeheerplan, waarin is opgenomen dat de FBE geen ontheffingen meer aan zal vragen voor aan verjaging ondersteunend doden vanwege schade aan gewassen

4. Conclusie

Gelet op het voorgaande weigeren wij de gevraagde ontheffing als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, van de Wet natuurbescherming.

KENNISGEVING WET NATUURBESCHERMING, Stichting Faunabeheereenheid Noord-Brabant, voor de locatie Zoutendijk en Zonzeelseweg te Hooge en Lage Zwaluwe, gemeente Drimmelen, Z/148695

Beschikking

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant maken bekend dat zij op 8 juli 2021 een ontheffing ingevolge artikel 3.3, eerste lid, van de Wet natuurbescherming hebben **geweigerd** (kenmerk: Z/148695-271486) aan de Stichting Faunabeheereenheid Noord-Brabant te 's-Hertogenbosch, ten behoeve van de grondgebruiker, voor het verjagen van roeken met behulp van ondersteunend afschot, voor enkele percelen aan de Zoutendijk en Zonzeelseweg te Hooge en Lage Zwaluwe, in de gemeente Drimmelen.

De aanvraag, het besluit en de bijbehorende stukken liggen vanaf 12 juli 2021 tot en met 23 augustus 2021, **6 weken ter inzage** bij de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN), telefoonnummer (088) 749 0000. Voor inzage in de bijbehorende stukken dient een afspraak gemaakt te worden. Het besluit is digitaal op te vragen via e-mail info@odbn.nl of te vinden op de website www.brabant.nl/loket/vergunningen-meldingen-en-ontheffingen.

Bezwaar

Belanghebbenden kunnen tot en met 23 augustus 2021 ten aanzien van deze beschikking schriftelijk bezwaar indienen. Het bezwaarschrift moet zijn voorzien van een handtekening, de naam en adres van de indiener, de dagtekening, ons kenmerk van het besluit, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar gericht is en de gronden van het bezwaar.

Het bezwaarschrift moet worden gericht aan het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant, t.a.v. het secretariaat van de Hoor- en adviescommissie, Postbus 90151, 5200 MC 's-Hertogenbosch. Wij verzoeken u om op de linkerbovenhoek van de envelop het woord 'bezwaarschrift' te vermelden.

Het secretariaat van de Hoor- en adviescommissie is bereikbaar op telefoonnummer (073) 680 83 04, faxnummer (073) 680 76 16 en e-mailadres bezwaar@brabant.nl. Wij wijzen u erop, dat het op dit moment nog niet mogelijk is om bezwaarschriften per e-mail in te dienen, omdat dan de wettelijk voorgeschreven handtekening op het bezwaarschrift ontbreekt.

Bovenstaand besluit treedt in werking, ook al wordt een bezwaarschrift ingediend. Het is daarom mogelijk om gelijktijdig met of na het indienen van een bezwaarschrift een 'voorlopige voorziening' te vragen bij de voorzieningenrechter van de Rechtbank Oost-Brabant, Postbus 90125, 5200 MA 's-Hertogenbosch.

Een voorlopige voorziening is het nemen van een tijdelijke maatregel, bijvoorbeeld het schorsen van het besluit gedurende de tijd die nodig is om het bezwaar te behandelen. Voorwaarde om een dergelijke voorlopige voorziening te kunnen vragen is dat er sprake is van een spoedeisend belang. Voor het vragen van een voorlopige voorziening is griffierecht verschuldigd. De Rechtbank Oost-Brabant is bereikbaar op telefoonnummer (073) 620 2020.

Aan deze procedure is het kenmerk Z/148695 gekoppeld. Wij verzoeken u bij correspondentie dit kenmerk te vermelden.

's-Hertogenbosch, juli 2021

ODBN,
Kenmerk Z/148695-271486